

ȘCOALA NOASTRĂ

Revistă pedagogică culturală a corpului didactic primar din jud. Sălaj

Unirea Ardealului

Ziua de 1 Decembrie 1918 va rămâne scrisă pentru totdeauna cu litere de aur în istoria Neamului. Această memorabilă dată a închis suferințele și împilările milenare ale unui popor, care în lung șir de veacuri a stat sub călcâiul opresorilor, ce l'au împiedecat în dezvoltarea sa firească: culturală și economică. Nimic n'a putut schimba însă sufletul colectiv al românului. Prin munții, vălcelele și câmpiile acestui pământ sfânt, moștenit dela strămoșii noștri, freamătul dulce și duios al doinei noastre jalnice, a păstrat, în două mii de ani, ființa etnică a românilor, concretizată în limbă, legea și obiceiuri. Credința nestrămutată în dreptatea lui Dumnezeu și 'n viçoarea brațelor proprii i-a păstrat viața. Și plinirea vremii s'a făcut. Dumnezeu dreptății, îngrozit de oprimările trecutului și de enormele jertfe de sânge a șters nedreptățile veacurilor, întronând dreptatea. A lăsat să se unească Ardealul pe veci cu Patria mamă, restabilind dreptatea dumnezeiască și omenească, consfințită de întregă lumea prin tratatele de pace.

Se înșeală amar cei ce cred că s'ar mai putea răpi vre-un petec de pământ din scumpul nostru patrimoniu național. Pământul acesta nu este cucerit. El este sângele și cenușa eroilor noștri în curs de două mii de ani. El este ființa noastră proprie.

În ziua aniversării unirii Ardealului, când întregă conștiința românească, la un singur semnal, mobilizată într'un cuget și simțire își ridică glasul demn și categoric în fața lumii civilizate contra uneltirilor meschine ale vecinilor noștri maghiari, îndreptate împotriva hotarelor noastre, luminătorii poporului din Sălajul istoric, în mâinile cărora este depusă formarea generațiilor viitoare, vom veghea ca falnici stejari la granița de nord-vest a țării, fiind vecinic aprinsă candela conștiinței naționale. Vom infiltra în sufletul românesc povestea neamului nostru și vom ști apăra cu ultima picătură de sânge frontierele noastre, repetând într'un glas jurământul conștiinței naționale: „**Murim mai bine 'n luptă cu glorie deplină, decât să fim sclavi iarăși în vechiul nostr' pământ!**”

D. Mărgineanu.

O datorie de toate zilele

Noi, generația de astăzi, trăim acele clipe, care întrupează idealul și dorința acelor mari martiri ai neamului, a acelor scriitori patriotici, cari întvedeau ziua când toți românii vor fi liberi, una și frați, a acelor mari domni cari au condus oști pe câmpul de bătălie, în scopul realizării unității naționale și în fine a întregii firi românești, care din generație în generație a lăsat urmașilor ca cel mai scump element al patrimoniului acest ideal.

Sforțarea uriașă și sacrificiile mari pe care le-a făcut neamul românesc, ne-au adus întregirea teritorială și unitatea națională; consfințite prin tratatele de pace dela: Versailles, Neuilly sur Seine, cu Bulgaria, St. Germain en Laye cu Austria, Trianon — 4 Iunie 1920 — cu Ungaria etc.....

Pentru desăvârșirea unirii este necesară unitatea sufletească; direcțiune în care trebuie să lucrăm, ca o datorie de toate zilele. Niciodată, ca astăzi dela războiu încoace, nu s'a produs atâta discordanță în concertul statelor din Europa.

Invinșii de ieri, obișnuți cu cuceririle, se sforțază să strice echilibrul stabilit, bazat pe drepturi naturale, istorice, pe principiul autoderminării popoarelor etc. utilizând toate mijloacele și făcând uz de diferite manopere, mai mult sau mai puțin demne. Răbdarea are o limită. A fost suficient un singur cuvânt, un singur strigăt de alarmă, pentruca întreaga conștiință românească să reacționeze și să protesteze energic contra acestor uneltiri și viclenii dușmane. Prin începutul făcut de ziarul „Universul“, în marea

adunare din București din 6 Noemvrie, conștiința românească și-a spus din nou cuvântul și a manifestat simțimintele sale.

Conștiința românească nu tolerează ca străinii să se târguiască cu granițele noastre, să le schimbe după capricii, prin diferite planuri și hărți, aceste graniți sunt săpate în firea fiecărui român și desigur că nu vor putea fi schimbate atât cât va fi un fiu de român în viață.

Nu vrem răul nimănui, statul român nu deține teritorii străine. Populația minoritară nu este numai la noi. Ungaria care strigă că are populație numeroasă aici în Ardeal, trebuie să se gândească că fața de un milion și ceva de minoritari, locuiesc aici peste patru milioane de Români, pe pământul stropit cu sângele lui Mihaiu-Viteazul lăsat de Traian. Avem o sfântă datorie de toate zilele, ca să cultivăm și să creștem generațiile tinere în iubire de patrie, de neam, păstrarea patrimoniului național să fie o chestiune de viață și de moarte. Să nu se creadă că sunt extremist, românul nu cade ușor în exagerări...

Generațiile dearândul din vechiul regat au fost pregătite de mării dascăli pentru ceasul sfânt al războiului. Când trâmbițele patriei chema pe fiii ei la Carpați și Dunăre, știau ce au de făcut, știau că au de desrobit frați, știau că granițele istorice și naturale trebuie să fie: Dunărea, Tisa, Nistru și Marea-Neagră, știau că lanțurile asupraitorilor apăsau greu pe umerii fraților lor supuși.

I-mi amintesc când am învățat poezia d-lui Goga „La noi” în cl. III-a primară, plângeam cu toții dimpreună cu învățătorul nostru, citind versurile pline de jale din această poezie :.....

„Privighitori din alte țări — vin doina să ne-asculte” sau

„Și îmbrățișându-și jalea plângși tata și fecioru“ sau
„Și jale duce Mureșul și duc tustrele Crișuri“.....

Provinciile supuse de dușmani, ne erau înfățișate ca niște grădini. La Geografie învățăm foarte amănunțit toate ținuturile alipite, încât și astăzi posed cunoștințe suficiente numai din școala primară, de ținutul și județele până la Tisa, rămase la străini, iar lecțiile la istorie erau adevărate ore de religie.

Nu cred, că ar fi cineva care să cugete că înțelesul în care am intitulat acest articol, ar fi un înțeles, în sens de minimă importanță, ci din contră, este o datorie primordială.

Ca învățători, având în mâinele noastre tânăra generație cum și cealaltă populație, trebuie să muncim ca să-i creștem și să infiltrăm în sufletul tuturor respectul de înaintașii noștrii cum și de a fi de imitat de generațiile pentru care trăim noi.

Mijloace avem destule: lecțiunile de istorie, lecturi istorice, patriotice etc. în ceasul de șezătoare a școlarului, serbări școlare cu program potrivit, sărbătorile naționale, care trebuiesc serbate cu toată căldura sufletească, de oarece ele ne evoacă faptele mari ale înaintașilor și trecutul glorios, producând o adevărată regenerare sufletească. Să nu lăsăm a se răspândi printre săteni știri și vești descurajătoare și neverosime, să le arătăm adevărul și realitatea; iar pe cei periculoși să-i scoatem la suprafață. Legat cu pământul într'o dulce înfrățire, românul, frate cu codrul, s'a menținut pe aceste meleaguri cu toată vitregia timpului și desigur că atât cât îi va curge prin vinele sale o picătură de sânge, cât doina va mai doini pe crestele Carpaților, cât va mai răsuna jeloasa doină a lui Iancu, cât va mai rosti cineva graiul dulce românesc, acest pământ va fi mai de-

parte al nostru, îl vom stăpâni și vom spune tutu-
rora că patria întregilă și nealârnată este pentru fie-
care o chestiune de viață și de moarte.

Constantin I. Floareș.

Reînvierea trecutului și biserica

Răslețite și împrăștiate în satele de pe plaiuri și văgă-
unele munților, — leagănul nostru, — bisericile românești în
majoritatea lor se înalță modest spre ceruri, vestind celor ce
se abat pe acolo cumcă și aci este unul din miile locuri de
închinare a unui neam credincios în Dumnezeu și în destinul
său. Din vârful turlor mai mici, de lemn ce se proeminează
pe azuriul cerului ca niște gingașe siluete svelte și frumoase,
ca și din măreția turnului de piatră cu proporții impunătoare
de cetate uriașă se ialță șoapta tainică a unui trecut pribeag
și zbuciumat dar măreț și plin de fapte nobile a strămoșilor
noștri ce nu au voit să renunțe la credința străbună și glia
cu care erau înfrăjiți până la sânge.

Cutreierând codrii în cruciș și'n curmeziș, peste tot ni-
merești sate cu o topografie aproape identică, cu căsuțe mă-
runte, pitulate sub povârnișul unui deal căreia par'că-i cere
protecțiunea în contra înverșunării vremurilor urgisite și colo,
mai sus, pe dâlmă, în văzul futuror se înalță drăguț o clă-
dire de lemn, cu aspect vechiu dar solid și plăcut: e biserica
ce a văzut perîndându-se generații întregi, cărora le-a îngro-
paș odată cu ei bucuria și amarul.

La fel și azi ca'n vremurile de demult, glasul argintiu
al clopotului mic sună duios, despîcând aerul înunde plângă-
toare cari te chiamă să pătrunzi în lăcașul Domnului și'n îm-
părăția de rugă a sufletelor.

Cel ce are curiozitatea să pătrundă mai adânc taina unui
trecut ce n'a putut fi scos în întregime la lumină și care rez-
ervă încă o mulțime de surprize poate să scotocească un-
gherele prăfuite ale bisericilor căci aceste ascund isvoare ne-
bănite asupra adevărului originii și dreptului nostru asupra

acestui pământ. Munca și oboseala lui nu va fi zadarnică, căci pelângă satisfacție că va fi contribuit cu o părtică mică la întărirea adevărului de mai sus, va avea fericirea să guste pe rând din toate farmecele artei.

Pe pereți, în altar, pe boltă și peste tot se pot vedea zugrăvite icoane biblice colorate cari într'un mod foarte ingenios reliefează adevărurile Sf. Scripturi.

Construcția însăși prezintă o armonie simetrică demnă de toată admirațiunea, Liniile arhitecturale, sculpturile de tot felul, obiectele pentru uzul sacru toate construite din lemn cu mare grijă asupra frumosului, icoanele dintr'o bucată de scândură, încadrată cu ramă din ea însăși și văpsită cu aur delectează ochiul și stimulează venerația. Am văzut aceste comori de artă în călătoria ce am făcut-o pela ședințele cercului cultural în comunele din Codrul Sălajului: Ciuta, Corni, Bicaș, etc. unde se mai păstrează până'n zilele noastre aproape intact elementul românesc cu limba, portul, obiceiul și credința sa.

Bisericile acestor sate se aseamănă foarte mult între ele. Corpul lor în întregime are proporționalitatea geometrică ce te face ca la cea dintâiu privire să ți se pară că sunt egale. Cu pereți joși și pe dinafară având jur împrejur un mic coridorăș pentru ca să îndepărteze umezeala dela temelii, clădirea se termină la un capăt în formă de arc care adăpostește altarul, în capătul opus fiind plasat turnul. Interiorul scund, are trei despărțituri: tinda femeilor, naosul bărbaților și altarul. Intrarea de obicei se face printr'o parte laterală. Sunt unele unde intrarea este direct pe sub turn. În pereți sunt niște ferestruici mici uneori rotundă, altele patrata, cari lasă să pătrundă o lumină sfioasă. Turnul stăpânește întreaga clădire. Se ridică sus-sus și prin fizionomia sa subțire, are la sfârșitul prisme un cerdac deasupra căreia se înceapă piramida ce poartă'n creștetu-i ascuțit crucea: semnul biruinței. Peste tot te frapează trănicia lemnului masiv din cari sunt construiți pereții, acoperișul, turnul, ușile și până chiar și cuiele ce țin încheieturile și încuietorile sunt făcute din lemn. Stranele sunt deoparte și de alta a altarului, iar mai sus sub turn este acut podul unde se suie tinerele care cântă.

Cărțile, în majoritatea lor sunt tipărite cu litere cirilice la tipografiile românești istorice: Blaj, Sibiu, Brașov sau Iași

datând de prin sec. 18. Răsfoindu-le am aflat în unele din ele însemnări vrednice de amintit. Nu spun cine știe ce lucru mare în fond, dar din semnele acele se poate găci după împrejurări unele frământări din viața satului sau preocupri pentru înzestrarea sfântului lăcaș. Dar mai mult de cât toate se poate face comparație între progresul limbistic și al scrisului ce s'a făcut de atunci și pân'acum. Insemnările sunt făcute de preot și de cantor, cari poate erau singurii cărturari din sat pe vremurile acelea.

Așa de pildă răsfoind cărțile din biserica din Hurezul-Mare, — unde mă aflu, — am aflat o însemnare în Penticostarul tipărit la Blaj în anul 1778 sub domnia împărătesei Maria Terezia, făcută de preotul Ioan Maghiar la anul 1799 în care spune că a cumpărat-o cu banii săi. Am mai găsit o însemnare în Strasníc, dar atât de veche încât prin multa uzare s'au șters aproape cu totul literele de nu am putut descifra nimic. O altă carte, pe semne Octoih, e tipărită tot în Blaj la 1835 cu litere latine având ortografia veche a școalei, latiniste care pe atunci era în apogeu, foarte interesantă, constituie un obiect bun pentru muzeu sau pentru viitorii cercetători ai fazelor prin cari a trecut limba noastră. Citind-o rămâi cumva încurcat de mulțimea expresiilor tatine presărate printre cele românești, îngreunînd înțelesul. Sunt uneori însemnări în întregime făcute latinește.

Am vorbit aci înadins, — desigur în mică măsură, — despre bisericile de lemn, convis fiind că acolo s'au păstrat neatînse toate comorile vechi. Se poate însă ca și'n bisericile mai noi de piatră să se găsească o mulțime de documente dar aici există mai multă probalitatea că în timpul de tranziție să se fi nimicit.

Cercetătorii de tot felul și inșetoșajii de frumos sau curioșii de a afla tainele trecutului să se strecoare în liniștea învăluită de tămâie și busuioc a bisericuțelor noastre și să scofocească ungherele colbuite de vremuri și cu siguranță vor afla multe de toate.

În special, mă adresez învățătorilor răspândiți în fiecare cătun, să răsfoiască din când în când cărțile ce sunt destinate moliilor, căci cine știe, dacă nu vor descoperi un nou Voroneț, — poate mai vechiu decât cel ce se cunoaște.

Să nu uităm că progresul zilelor de azi s'a realizat în tăcerea acestor sfinte lăcașuri iar străduințele celor ce au apus în suprema forjare de a descoperi adevărul merită să le ridicăm la lumină și dacă se poate, plasându-le la nemurire.

Cred că e una din dorințele noastre. *Traian Cionfi.*

Copii bolnavi

Războiul mondial a enervat nu numai generația omească care a trăit acest timp, umplându-o chiar și cu esență pathologică, dar a produs o uriașă distrușgere și în sufletul generației ce i-a urmat. Cu întristare constatăm aceasta noi cari ne ocupăm cu educația generației viitoare; suntem nevoiți a afirma că generația viitoare este distrusă de histeria copilărească și alte boli sufletești și că putem vorbi în genere de iritabilitatea copiilor.

Oare copiii și-au atavizat aceste boli sufletești ori le-au câștigat prin nervozitatea familiei și în urma unei alimentații slabe provenită din dezorganizarea economică sau în urma a lor tustrei acestori factori? Constatarea acestui fapt, necesită o analiză sufletească mai profundă ceiace este datorita oamenilor experți în acest domeniu. Chemarea noastră se reduce numai la atât să constatăm că, mentalitatea copiilor s'a schimbat și că pe terenul educației nu mai putem obține rezultate trainice prin sistemele de dinainte de războiu.

Sufletul copilului, acest mare mister, ne pune din acest punct de vedere, din zi în zi, în fața unor mai noi și mai noi probleme, pe cari, cu ajutorul directivelor aduse din școală nu le putem soluționa și în urma lipsei de pricepere de expert, conflictele între elevi și educator vor deveni cu caracter cronic. Aci trebuie să acceptăm afirmațiunile unor colegi cu bun renume cari în ajutorul funcțiunii mele active în cursul polemicei noastre, au anunțat că, psihicul copilului trebuie studiat din nou de către aceia, cari doresc a influența cu succes asupra copilului de azi, față de care metodele educației de dinainte de războiu, dau faliment în mâna învățătorului.

Dar oare care dintre noi dispune de atâta știință psihologică, ca să poată efectua o analiză psihică la copii? Afirmative au apărut deja câteva lucrări referitoare acestei chestiuni, cine oare, dintre noi, este azi în situația materială să și-le poată câștiga aceste opere indispensabile? Eu cel mult numai din auzite cunosc aceste lucrări, și mai mare serviciu ar aduce cauzei educative cine citindule pe aceste,

cel puțin în liniamente generale le-ar preface într'o Comoară obștească, așternându-le pe paginile acestei reviste Școala Noastră *)

Astfel cu aceasta dată, pe acest țărâm mă pot baza singur numai pe constatările mele proprii, și sper că, chiar și numai prin punerea la punct a acestei probleme, voi face un serviciu folositor educației, istorisind una-alta în aceasta materie, până când prin oameni experți, vom putea privi în complexul întreg al acestei probleme. În genere copilul de azi este plin de iritabilitate, nervos în fața tovarășilor săi: mereu iritat și greu de disciplinat în școală, puterea lui de atențiune surmenează repede, pofa de carte i-se lânzește în scurt timp, e superficial, grăbit în executarea lucrărilor școlare, i-s'au tâmpit simțul față de lucrările normale, pubertatea îi apare în vârstă neobișnuită, rămâne pasiv la orice influență mai nobile, cu un cuvânt educatorul vremilor de azi stă față în față cu o mentalitate copilărească neobișnuită.

Aceste sunt cazuri relativ mai ușoare. Afară de acestea întâlnim cu serii întregi de fenomene patologice, cu atari fenomene, pe cari le-ar putea clasifica numai oameni specialiști, cari fenomene zădărnicesc orice înrâuriri educative, care înainte de războiu au obvenit numai rar.

Exemple: Fața unui elev al meu este transformată de încrețăturile răsului, în momentul când i-s'ar pretinde cea mai mare seriozitate s'a plâns, că de multe ori a fost pedepsit pentru acest fapt însă n'o face voluntar. La primul caz și eu l-am muștrat, însă odată am observat, că stau față în față cu un copil bolnav. Un elev are o față fosforescentă, înholbată, spre mine, dă un răspuns potrivit unicopil de la grădina: face impresia unui idiot.

Un copil nu poate sta liniștit la locul lui nici o clipă, sare încoace, încolo, conturbă pe vecinii săi și dacă-l apostrofez, i-se prezintă o melancolie pe față, parcă și-ar pierde prezența.

Privirea unei fete este atât de tulbure, par'că ar avea pelișă la ochi, de altcum este cleptomauă, a îndurat multă bătaie și batjocură, eu imediat am constatat că este bolnavă.

*) Se poate consulta cu mare rezultat: „Metode pentru Studiul Individualității” de Dl I. C. Petrescu, Editura Inst. Pedagogic Român (Nota Red.)

Un copil, dacă-l dojenesc: mă privește cu o înfățișare de asasin, mai apoi privirea lui devine tulbure și asupra mea se îndreaptă o viață copilărească întunecată.

Aș mai putea număra 3—4 cazuri similare totațat de deprimante, toate într'o clasă cu 60 elevic orespunzând aceasta stare la 10%.

Dar, nu ne putem opri numai la această tristă constatare căci am fi răi medici dacă n'am străbate frontiera diagnostică.

Intotdeauna a fi învățător a însemnat a te jertfi pentru omenire. Mai mult ca ori și când azi își are locul această afirmațiune, când omului-învățător i-se cer puteri supraomenești iar dacă vrea a servi cauza educației trebuie să fie supraom ca dupăce întră în clasă, să-și poată lăsa de inafară a pereților școalei, preocuparea sa cu situația mizeriei ce o înfruntă care e asemănătoare cu cea a șomeurilor precum și alte mizerii cari consumă sufletul epoceide azi. Trebuie să fii înțelept, pentru a putea înțelege că viața noastră de azi torturată în fel și fel de chipuri nu poate avea alt scop mai sublim decât că aceste ruine să-le aruncăm, ca adaus la sfârșăturile ce vor servi la făurirea femeliei unui viitor mai bun.

Nu mai există o boală atât de molipsitoare ca și nervozitatea care în câteva clipe contaminează școala întregă și face imposibilă orice influență educativă mai serioasă.

Dimpotrivă, liniștea și răbdarea învățătorului produce o fricțiune și asupra celei mai distruse construcție nervoasă a unui copil, și crează posibilitatea influențării cu efect.

»Fiecare inimă își are zăvorul ce se poate deschide, trebuie numai aflată cheia corespunzătoare.«

Astfel stăm și cu răutatea copilărească.

Orice scădere a copilului se poate estirpa fără amenințare și nervozitate, trebuie numai aflat modul potrivit, adecă trebuie studiată starea sufletească a copilului.

Un coleg bătrân și expert istorisește că, pe un copil ce-ocolea școala nici decum nu-l putea forța să o frecventeze. Intr'o zi, când a fost dus la școală cu forța, într'un moment îi vine o idee. »Iosife — i se adresează copilului sfios.— de azi înainte numai poți rămânea nici o zi dela școală căci pe strada voastră tu vei fi păzitorul ordinei!« Iosif, nici o zi n'a mai lipsit dela școală. Pe un copil neastâmpărat în așa

fel l-a putut înfrâna că a pândit clipa când acesta sta frumos în bancă și era atent, adresându-se clasei. Copii vedeți ce frumos stă și cât de atent e Ștefan? Să vă servească exemplul. Ochiul lui Ștefan scânteia de bucurie și dela data aceasta a fost atent și a avut o purtare exemplară.

Și din aceste două exemple putem vedea că, scăderile copiilor se pot estirpa fără a le aplica pedepse drastice, prin ce ar irita și mai mult copilul iritabil.

Pe copilul incompatibil de expl.: îl voiu pedepsi prin faptul că-l voiu eschide din societatea copiilor, ca nevrednic de-a fi membru pl acesteia, nefiindu-i permis de-a se juca cu acestia ori că pe acești copii petulanți îi pun într'un anumit scaun ca un fel de carantină. Pedepsa propriu zisă nu va urma nici într'un caz, căci după câteva admonieri aplicate în modul aci menționat, își lăpăda inclinațiile nesociale.

Atențiunea, pe lângă înfățișarea interesantă a subiectului lecției li-o inviorez atrăgându-le mereu atențiunea descrescentă, nizuindu-mă în general a-i da o formă activă predării. Multe lucrări în scris le execut împreună cu elevii, pe tabela cea mare și îi obișnuiesc pe copii a se cugeta liniștit și logic.

Nici o ocaziune n'o pierd din vedere de a le pune în relief latura morală și la ivirea conflictelor a le pune chestionarul: »Ce ar fi trebuit să faci? Mergi și dealtă dată fă așa!« astfel sună concluzia extrasă din învățătura lui Hristos care nici când nu va rămânea fără efect. Sexualitatea e în raport drept cu senzualitatea de când educatorul influențează în mod domolitor și nu iritabil asupra sistemului nervos al copilului servește totodată și cauzei sexualității.

Indeosebi pretind o atențiune deosebită copiii bolnavi. Familia — și de multe ori chiar și școala — clasifică bolile sufletești ale copilului le între răutățile copilărești și prin muștrări și pedepse drastice permanente pe aceștea îi face și mai bolnavi și dealtcum suferizi.

Prima datorie a învățătorului, față de copiii bolnavi sufletește, este să dea deslușiri părinților de a-și cruța odraslele lor bolnave, de a-i feri de enervările zadarnice și de a-i trata cu blândețea ce se cere acestor fel de copii.

În școală acești copii să nu fie forțați a ține pas cu ceilalți și greșelile lor să fie clasificate cu precauțiune și îndeosebi

să nu se mai admită ca aceștia să devină unealtă de ironi-
celorlalți copii.

Copiii pot fi educați, ca pe acești colegi ai lor bolnavi
să nu-i iriteze, ci contră din să-i trateze cu blândețe și să le
fie de ajutor în rezolvire unor probleme.

Dar e imposibil ca în cadrele unui articol să se poată
delibera complexul acestei atât de importante problemne. Pre-
cum am anunțat scopul meu, prin aceste rânduri n'a fost
exhaustivitatea acestei probleme, ci mai mult am intenționat nu-
mai să atrag atențiunea colegilor asupra faptului, că învăță-
torimea, azi mai mult ca oricând are nevoie de-o mai mare
iscusință profesională, de mai multă stăpânire și disciplinare
asupra eului propriu.

Știu că, azi aceasta problemă e foarte grea, îndeosebi
cu un sistem nervos aproape complet distrus de grozăviile
războiului mondial și de miile de gânduri ce ne pasc per-
manent, însă dacă învățătorul — om își caută mângăierea și des-
păgubire pentru viața sa diformată în acea că, prin munca
sa poate deveni element creator în făurirea unei lumi ome-
nești mai bune și a unei vieți omenesti mai nobile, între pă-
reții școlii sufletul lui i-se va umplea cu un nou și mai no-
bil conținut.

Când întru în școală, și privirea mea se izbește de
privirea scânteitoare a elevilor: sufletul meu este răpit
de farmecul dorinței, speranței și a credinței într-un viitor
mai omenesc, uit de cunoștința ce o am în suflet despre
lumea monstruoasă de azi.

Scăderile le examinez cu iubirea și precauție de-a clădi
femeia unui viitor mai bun în sufletul lor și totodată le dau
și tratament, căci nu suntem numai educatori ci totodată și
medici.

Sigismund Tóth.

inv. dir. rif.



La muncă, Domnilor Colegi,

După vacanța cea mare și recreatoare ne vedem din nou la muncă. Diferitele variațiuni ce ne oferă viața, cu toate neplăcerile și greutățile ei, ne fac să iubim și să ne legăm de ea cu ori și ce preț. E firesc că după un repaus binemeritat să urmeze munca. Trebuie să muncim cu puteri îndoite și cu ambițiune având obligație morală față de neam, față de patrie de a combate cu ultima energie plaga rușinoasă a neamului „analfabetismul“.

Să nu ne speriem de piodecile și greutățile de tot soiul ce ne oferă cu belșug anul școlar început.

Națiunea noastră cu greu se poate trezi la conștiința culturală, din care cauză unii factori importanți ai vieții noastre sociale sunt îngrijorați, observând din statistici și marele număr a neștiitorilor de carte. O seamă dintre scriitorii valoroși și unii politicieni acuză cunșcă, dascălii acestei țări nu-și fac și nu-și-au făcut datoria față de angajamentele ce au luat asupra lor și anume: de a ridica masele țărănești la lumina culturii. Învățătorii sunt acuzați de nepăsare față de răspândirea științei, cetitului și scrisului.

Trebuie să reacționăm pe căile posibile și cât se poate de documentate. No-ar plezni obrazul de rușine atunci, când ar intra în conștiința societății, faptul că, o parte din cetățenii țării și anume „învățătorii“ viețuiesc asemonoa trântorilor din stupină, jefuind o viață întreagă vistiera țării contra căreia nu dau nimic.

Recunoaștem cu toții justa înțelegere a dictonului bătrânesc „Pădure fără uscătură nu este“ prin urmare trebuie să recunoaștem, deși cu regret, și în rândurile celor 37.773 învățători români, sunt cari nu-și iau serios cariera aleasă și misiunea încredințată de patrie. Eu însă cred, în cazul când pregătirea acestor dascăli ar fi mai temeinică, mai solidă, rândul celor vizați ar fi mai puțini, iară aceștia nu sunt de vină, dacă statul n'are dela Spiru încoace o politică școlară hotărâtă, netedă, ferită de apucături pripite și cu mentalități diferite.

Se pomenește de marele număr al analfabeților pentru a căror existență învățătorimea română nu poate fi învinovățită. Se ob-

servă că, cei ce acuza uită cu totul trecutul apropiat, când populația actuală a țării a fost sub vre-o cinci stăpâniri. Oare învățătorimea n'a adus patriei sale și servicii reale pe lângă cele cari acum se uită? Oare pregătirea uniroy sufletești și politice a poporului român de sub stăpâniri diferite, nu învățătorimea a făcut-o în gradul cel mai înalt?

Să întrebăm și pătura conducătoare, oare ea și-a făcut datoria pentru îndeplinirea obligativității învățământului primar, așa cum spune Constituția; și jerfit'a pentru combaterea analfabetismului în măsura pretențiunilor?

1. Cauza cea mai hotărâtoare a analfabeților e și acum starea economică inferioară. Românul și acuma e sărac. Reforma agrară nu și-a ajuns scopul, ba din contră; s'a cerut ca reformă socială la combaterea pretențiunilor soldaților lăsați la vatră.

Copilul în vrâsta obligativității este ajutorul părinților în mica lor gospodărie. Paralel cu combaterea crizelor economice se va ridica și numărul știutorilor de carte.

2. La departamentul Instrucțiunii ar trebui să existe un program cu aprobarea tuturor partidelor, care să asigure continuitatea; iar, din momentul acela politica să fie scoasă din acel ministeriu.

4. Lipsa localurilor de școală și a învățătorilor. Potrivit recensământului din 1928—29, dacă se socotește 40 clevi de fiecare învățător trebuia să fim la muncă 70.165 de învățători.

În anul școlar 1928—29 în România a existat 26,949 salo de învățământ în loc de 70.165, deci un deficit de 43.216 săli de clase. Numai tineri cari erau obligați a urma școala primară au fost 1.885.932 cari în lipsă de localuri și de învățători au rămas analfabeți.

Și totuși sunt oameni serioși și cu pretențiuni de a fi recunoscuți patrioți buni, cum e Cazul Dlui A. Corteanu. Acest Domn, în ziua de 4 Maiu a. c. vorbind la radio a cutozat să afirme cum România ar dispune de un plus de 20000 învățători. „Fiindcă învățământul primar al nostru nu necesită decât 22000 de dascăli“. Ceia ce înseamnă că din cei existenți trebuie aruncați pe drumuri 20000 învățători.

Domnilor Colegi, să muncim, să ne facem datoria față de mult încercatul neam al nostru, să stăm la datorie și atunci când valorile mării ne amenință cu perirea de foame, să fim noi sentinela Românicii la poarta Culturii neamului nostru.

Să nu fim desamăjiți pentru că nu ne primim salariile regulat, să nu ne supere faptul că, atunci când noi vrem să mun-cim Statul nu vrea să ne dea gradațiile și înaintările legale, ori că administrațiile comunale au o desconziderație față de școală. Un lucru să nu uităm să fim solidari, să fim cot la cot pentru școală și pentru noi. O solidaritate completă va face să putem cere, să pretindem cele trebuincioase pentru noi și școală.

Grigoriu Rusu

inv.

Cântec fără rezonanță

„De nu se atinge coarda inimii
Zadarnică ne este munca“.

Lucru constatat, ca noi învățătorii făcând educația masselor fără a atinge în om și copil partea înnăscută și — dorită — artistică, care mărește curiozitatea și pune în activitate — eul — nu se poate ajunge la rezultatul dorit.

Prin educația artistică atragem masa poporului, prin care-l facem curios și dornic de-a ști — putându-i face educația, fără deosebire de grad, sau clasă socială. Să scoatem la lumină arta națională — înțeleg în mare măsură cântecele — scopul mai repede-și va găsi calea normală.

Prin arta națională se mărește vitalitatea popo-rului, ridicând nivelul culturii — consolidând sufletele prin răspândirea artei, — izvorâtă din patria și nați-unea noastră.

Să se scoată la lumină și prin sate — mai ales în partea graniței de Vest, unde ecoul străin predomi-nă și azi — cântecile noastre românești, în cari se reliefează atât de plastic trecutul în bine și rău. Vorbind cu un român din acele locuri — îi zic de ce aici la D-Voastră flăcăii cântă ungurește? „De, dom-nule, cele românești nu le știm căci n'avem dela cine să le învățăm“. Stai și te gândești, dus pe gânduri....

Cum un Român în țară la el să nu știe cânta — românește? Durere dar așa este.

Dragi colegi, noi învățătorii în acărora mâini stă viitorul și educația poporului nostru, să lucrăm fără șovăire punând în strânsă legătură școala și arta, fără de cari toate sunt sarbede lipsite de energie și dragoste pentru tot ce tinde spre bine și eliminarea streinismelor dintre popor și din mult iubita noastră țară.

Gh. Magda
învățător.

Strâmtoarele Țicăului

O zi senină de toamnă, își manifestă coloritul, prin trimiterea din când în când a câtorva raze de soare, peste pitorescul ținutului de mai sus.

La lumina acestor raze de soare, într'un mic gol în pădurea de alături, se observă o mică roșeață ce pare că se mișcă puțin... Sunt două căprioare ce ciugulesc câte un fir de iarbă. La șgomotul ce-l provoacă cantonierul liniei ferate prin lovirea ciocanului într'o bară de fir privesc jurul și fug în curmezișul dealului pierzându-se în pădurea fagului și-a stejarului, cari acum își lapadă frunza cernită de ploile toamnei.

În partea de miazănoapte — răsărit al județului nostru limitrof se află artisticul acestui ținut plastic prin felul simetriei sale atât de splendide. Printre două dealuri de aceeași înălțime — Someșul își iuște scurgerea, ducând cu sine amintirea celor ce și-a găsit eternitatea în luciul albastru al lui.

De o parte și alta a Someșului trec în aceeași direcție câte un drum bine pietruit pentru comunicație. Drumul din partea stângă este șosea națională. Alături de acest drum trece și calea ferată.

Șuerul prelung al unui tren de marfă, trimite ecoul de parte, până la coliba băiatului ce acum își ia uşina. Plopul din marginea drumului, la adierea vântului de toamnă își leagă frunza îmbătrânită de vreme... Pe unul din aceste dru-

muri un moșneag cu paș încetinel, cu bâta în mână, cu capul plecat, gârbovit de anii bătrâneții înaintează cu gândul spre etern căci și-a trăit povestea. Pe celalalt drum un flăcău își cântă amoreaza care e dusă departe, departe trăindu-și alături de altul splendoarea vieții. Ecoul ce-l provoacă lovitura de ciocan în bara de fier urmărește pe cele două căprioare, ce au ajuns la un mic izvor voind ași potoli setea. Frumuseța acestui ținut este vara adăpostul a o mulțime de oaspeți, ce vin ași petrece câteva clipe de liniște sufletească pe marginile Someșului, primiți fiind de cele două ștranduri la un capăt și altul al strâmtorilor. S'ar putea considera acest loc un mic sanatoriu climateric. Comunele învecinate având oarecare trecut, voi arunca asupra lor o scurtă privire.

Prima comună mai apropiată de acest loc este Benesat. Aceasta comună pe timpul maghiarismului se numea Benedekfalva, după 1918 Benefalău și azi Benesat. Aici era o mănăstire a călugărilor benedictini, după care și-a luat numele de Benedekfalva sau Benefalău. În hotarul comunei Cheud, la poalele unui deal, se văd ruinele unei cetăți vechi, care este mereu cercetată de excursioniști.

Peste aceste ținuturi soarele își mai trimite câteva opaite... Lucrătorii unei mori plutesc cu luntrea de cealaltă parte a Someșului, îndreptându-se spre casă. Între acestea soarele a dispărut. Întunecul își proșterne paianjeniș peste aceste locuri. Seara s'a întins peste tot. În depărtare «Lucețărul» lui Eminescu se arată în apropierea unu-i nor, zmintindu-și de drăgălășenia ce și-a pierdut-o în lumea muritoare... E tăcere. Doar murmurul unu-i părăiaș de se aude. Un car trece pe lângă calea ferată și se pierde în întunec. Ținutul e în liniște. . .

Glasul unei cucuvea se mai aude în tăcerea amorțită și sgomotul unu-i șoricel în scorbura unui copac. Uși lumea de apoi și trăiești aceste momente plăcute rămânând madona acestui ținut luna de vise al azurului ce-și trimite razele în adâncul Someșului. Astfel ținutul îl părăsești cu mii de amintiri, astfel trece vremea, trec oamenii, trec toate, fu rămâi un vreasă aruncat de vreme în lumea muritoare, până vei ajunge la Domnul și numai atunci vei cunoaște «Creația» creaturilor....

Savu Gheorghe.

INFORMAȚIUNI

— **Amânarea examenului de definitivat** și înaintare al învățătorilor. — Citim în ziare că Ministerul Instrucției Publ. a hotărât amânarea examenului de definitivat pentru ziua de 16 Dec. Până în prezent însă n'am primit ordin. La acest examen învățătorii candidați vor fi chemați pe serii. Examenul de înaintare — lucrarea scrisă — se va da în 21 Decembrie, iar convorbirea pedagogică va fi după 1 Ianuarie. La această a doua probă candidații vor fi chemați pe serii. Definitivatul și înaintare se vor acorda celor reușiți pe ziua de 1 Ianuarie 1933. Motivul amânării: chemarea în aceeași zi pentru definitivat și înaintare a tuturor învățătorilor în cauză, în număr enorm de mare ar fi adus un însemnat neajuns învățământului.

Oare de câte ori se va mai amâna?

— **A apărut** „Metode noi în educație” de Florica D. Ionescu, lucrare foarte folositoare pentru examenele de înaintare și definitivat ale învățătorilor. Cartea se trimite contra ramburs, la cerere pe adresa: Florica D. Ionescu, învățătoare în Curtea de Arceș. — A apărut în editura „Cartea Românească” I. Simionescu: „Calendarul Gospodariilor” pe 1933. Prețul Lei 24. Se găsește de vânzare la toate librăriile din țară.

— **Lucrarea recentă** a dlui Marin Nicolescu: *Spiru Ițaret* — Pedagog Național — a cărei cost e 50 Lei, se poate cere de la sediul Asociației Generale (București Bulevardul Carol 61). Ar fi bine ca această lucrare să fie cedită de cât mai mulți învățători.

— **Problema salarizării.** Facem cunoscut membrilor Asociației noastre următoarele: Conducerea Asociației Generale — deși nu poate anunța zilnic aceasta — face neconținute intervenții și pe toate căile, în chestia salariilor restante și le va continua până la soluționarea ei definitivă. Trebuie să înțelegă însă toți că rezolvirea acestei chestiuni nu stă în puterea conducătorilor noștri și deci să nu se aducă învinuiri nedrepte. În privința salarizării în legătură cu bugetul viitor se vor susține: Intregirea salariului nostru conform legii armonizării din 1927. Nici o reducere din salariile corpului didactic înainte de reîntrirea în dreptul său legal. Inscrisura în buget a gradațiilor din 1932 și a celor convenite cu începerea dela 1 Ian. 1933. Inscrisura în buget a sporurilor de salar convenite prin definitivat și înaintare. (În privința aceasta nădejdea e puțină.) Acțiunea pentru obținerea acestor drepturi se vor duce împreună cu celelalte două Asociații din Federație.

— In 18 Decembrie a. c. se va face o colecție publică pentru monumentul lui Spiru Haret, ce se va ridica în capitală. E de dorit ca fiecare coleg să contribuie cu o sumă cât de mică.

— **Onor. Inspectorat școlar Cluj**, No. 41.962—1932, face cunoscut că, Ministerul prin decizia No. 175.353—1932 delegă pe ziua de 20 Nov. 1932, pe Dl. Marinescu Alexandru, Institutator în comuna Măciuca jud. Vâlcea fost maestru de lucru manual la școala Mormală de băieți din Făgăraș, cu îndrumarea atelierelor practice depe lângă școlile primare din regiunea Cluj.

— **Onor. Inspectoratul școlar Cluj**, cu ord. No. 42.205—1932, face cunoscut că, Ministerul prin decizia No. 168.518—1932, delegă pe ziua de 10 Nov. 1932, pe Dl. Creșpoi Aug. inv. dir. la școala primară de stat Carei, ca Subrevizor școlar de control în jud. Sălaj.

— **Dela Asociația Generală a Învățătorilor**. Primim neconținut scrisori de la colegi, prin care ni se cere să intervenim ca și examenul pentru înaintare la gr. II. să se țină în toate capitalele de județ.

Ne pare rău, dar santem siliți să le răspundem că-i imposibil — ori ce argumente am aduce — să obținem satisfacerea acestei dorinți.

Rugăm pe colegi să-și închipue: Este cu puțință să funcționeze pe lângă cele 71

comisii pentru definitivat încă tot pe atâtea pentru înaintare la gr. II. mai ales când numărul candidaților la înaintare e mult mai redus decât al celorlalți?

Pentru că Ministerul nu dispune de nici un fond — ni s'a spus — candidații la definitivat și înaintare vor trebui să plătească ei o taxă pentru membrii comisiei examinatoare.

Ministerul va plăti doar transportul membrilor aduși din alte localități.

Am cerut Ministerului — și vom reveni — ca suma ce se va fixa drept taxă de examen să fie cât mai redusă, — căci altfel ar fi o grea sarcină pentru învățătorii candidați în sărăcia lor de astăzi.

Comitetul central al Asoc. generale a inv., întrunit în București la 8 Nov. a. c. după discuțiunile ce au avut loc, a hotărât următoarele:

În situația actuală, când câteva mii de absolvenți ai școlii Normale încă nu-și au posturi în învățământ, credem că se impune ca o urgentă necesitate pensionarea tuturor învățătorilor cari au 35 ani servii efectiv.

Asoc. generală a inv. înțelege și astăzi ca și în trecut să conlucreze în perfectă solidaritate cu celelalte două Asoc. de învățământ pe terenul revindicărilor pur profesionale. Ea va respinge însă orice sugestii menite să ne îndrepte acțiunea către scopuri străine de cele urmărite de organizația noastră corporativă.

Buletinul Revizoratului școlar al jud. Sălaj

(Circularele se vor înregistra imediat, comunica tuturor membrilor corpului didactic și executa întocmai).

No. 5222—1932.

Activitatea cercurilor culturale

Onor. Minister al Instrucțiunii Publice și al Cuitelor, cu ordinul circular No. 163334—1932 a luat dispoziții pentru organizarea și activitatea cercurilor culturale.

Comunicăm în întregime ordinul circular.

»In vederea unei colaborări cât mai active a tuturor membrilor corpului didactic primar în direcția *Cercurilor Culturale* pe deoparte, iar pe de alta pentru a înlătura pe cât se poate unele dificultăți care silesc pe unii învățători să lipsească dela ședințe, Ministerul Instrucțiunii hotărăște ca odată cu începerea noului an școlar, Cercurile Culturale să fie alcătuite din câte cel mult *șapte școli, cu câte o ședință lunară, fixată de Dvs., într'un tablou supus aprobării Ministerului.*

Fixarea ședințelor se va face așa fel încât să se poată inspecta de organele de control cât mai ușor.

Pe lângă Cercurile Culturale obișnuite se vor alcătui un număr de *cercuri culturale regionale* prin concentrarea unui număr de cercuri culturale mici. Fiecare județ va fi împărțit în acest scop în 4—5 părți, așa încât la o ședință a cercului cultural regional, să poată lua parte un număr de cel puțin *80 de învățători.* Un astfel de Cerc Cultural regional va avea o singură ședință pe an, iar zilele de ședință vor fi astfel fixate încât toate să poată fi prezidate de *revizorul de circumscripție.*

Determinarea cercurilor culturale mici și a celor regionale, precum și fixarea zilelor de ședință, se vor face de către revizorul sau inspectorul școlar de circumscripție, în colaborare cu subrevizorul școlar.

În ce privește *programul* acestor cercuri se va avea totdeauna în vedere participarea cât mai activă a învățătorilor.

1. La cercurile mici programa ședinței intime va cuprinde următoarele părți :

- a) O lecție practică,
- b) Critica lecției,
- c) Recenzia unei cărți.

Ședința publică va consta dintr'o *serbare școlară deschisă* printr'o *conferință scurtă a directorului școlii respective, cu subiect din preocupările sătești.*

Subrevizorul școlar va fixa în amănunte *întreg programul cercurilor culturale* și al fiecărei ședințe, pe întregul an școlar: *subiectul lecției, recenzie și subiectul conferinței*. Toate vor avea la bază preocuparea de probleme actuale ale pedagogiei, cu aplicație la școala românească și la viața comunității sociale în care se găsește școala.

Lecțiile vor avea coloratură regională, realizate cât mai mult în spiritul școlii active. Cărțile de recenzat vor fi selecționate tot după acelaș criteriu.

Programa cercurilor regionale va fi:

- a) O lecție practică cu subiect regional,
- b) Critică lecției,
- c) O conferință a unui *organ de control* sau a unui conferențiar priceput în materie de educație, care va înlocui recenzia cercurilor mici.

Popunătorul lecției va fi ales dintre învățătorii mai bine pregătiți, care își va stabili împreună cu subrevizorul școlar planul lecției.

Conferința poate fi ținută de un învățător din cercul cultural respectiv.

Subiectele conferințelor cercurilor culturale regionale pentru tot anul, sunt următoarele:

1. Studiul individualității copilului,
2. Democratismul și școala,
3. Activismul,
4. Regionalismul sau localismul,
5. Metoda centrelor de interes,
6. Importanța folklorului pentru educație.

Să nu se piardă din vedere că prin cercurile culturale se tinde să se reinvieze sub o altă formă vechile cercuri județene. Ele constituiesc unul din prilejurile cele mai frumoase în care se pot manifesta spiritul de solidaritate și zelul profesional al învățătorilor.

Se recomandă următoarea bibliografie, atât pentru subiectul conferințelor dela cercurile regionale, cât și pentru recenzii la cercurile mici.

1. Pedagogia generală, de G. G. Antonescu,
2. Educație și cultură, « « «
3. Școala activă, de I. C. Petrescu,
4. Regionalismul educativ, de I. C. Petrescu,
5. Metode pentru studiul individualității, de I. C. Petrescu,
6. Individualizarea învățământului, de I. I. Gabrea,
7. Psihologie a doua tipuri de copii, de « «
8. Religia pentru copii, de I. Nisipeanu,
9. Conducerea de sine a clasei, de Radu Petre,

10. Pedagogie, de D. Teodosiu,
11. Școala muncii, de S. Mehedinți,
12. Vocația, de S. Mehedinți,
13. Selecția copiilor dotați, de F. Ștefănescu-Goangă,
14. Cursurile dela Brașov,
15. Din problemele localismului educativ, de St. Stoian,
16. Educație și sociologie, de Emil Durkheim, trad. rom.

Cercurile culturale își vor începe activitatea chiar din cursul lunii Noembrie, așa încât domnii revizori-inspectorii școlari vor lua de urgență măsuri de organizare. — Consilier Director General, Ștanciu Stoian. — p. Șeful Serziciului, Al. Ionescu.

A. Impărțirea cercurilor și fixarea localităților

I. Cercul cultural regional Zălau

(cu 8 cercuri mici)

Ședințele se vor ține în prima Duminică a lunii

1. Cercul cultural „Mihai Viteazul“ Coșeu. — Președinte: Dumitru Gozariu, Secretar: Fr. Bányai, cu ședințele: a) Mocirla, Noembrie; b) Guruslău, Decembrie a. c.; c) Dioșod, Ianuarie; d) Șamșud, Februarie; e) Coșeu, Martie; f) Mocirla, Aprilie; g) Guruslău, Maiu; h) Dioșod, Iunie 1933.

2. Cercul cultural „Decebal“ Dobrin. — Președinte: Gheorghe Ciobotariu, Secretar: Alex. Ciucur, cu ședințele: a) Cioara, Noembrie; b) Chilioara, Decembrie a. c.; c) Bocșița, Ianuarie; d) Dobrin, Februarie; e) Cioara, Martie; f) Chilioara, Aprilie; g) Bocșița, Maiu; h) Dobrin, Iunie 1933.

3. Cercul cultural „Simion Bărnuțiu“ Chieșd. — Președinte: A. Ignea, Secretar: Elena Szekeres, cu ședințele: a) Sighetul-Silvaniei, Noembrie; b) Chieșd, Decembrie a. c.; c) Câmpia, Ianuarie; d) Bocșa, Februarie; e) Moiad, Martie; f) Sărmașag, Aprilie; g) Sighetul-Silvaniei, Maiu; h) Chieșd, Iunie 1933.

4. Cercul cultural „Mihai Eminescu“ Zălau. — Președinte: I. Codreanu, Secretar: Eugenia Rusu, cu ședințele: a) Borla, Noembrie; b) Panic, Decembrie a. c.; c) Hereclean, Ianuarie; d) Zălau, Februarie; e) Badon, Martie; f) Crișeni, Aprilie; g) Aghireș, Maiu; h) Fetindia, Iunie 1933.

5. Cercul cultural „Porolisum“ Ortelec. — Președinte: Iuliu Cărpineanu, Secretar: Eugenia Pereni, cu ședințele: a) Moigrad, Noembrie; b) Mirșid, Decembrie; a. c.; c) Gârceiu, Ianuarie; d) Brebi, Februarie; e) Ortelec, Martie; f) Moigrad, Aprilie; g) Mirșid, Maiu; h) Ortelec, Iunie 1933.

6. Cercul cultural Racăș. — Președinte: I. Cosma, Secretar: Ecaterina Pop, cu ședințele: a) Jac, Noembrie; b) Creaca, Decembrie, a. c.; c) Romita, Ianuarie; d) Gălpăia, Februarie;

e) Brusturi, Martie ; f) Bălan, Aprilie ; g) Chendrea, Maiu ; h) Racăș, Iunie 1933.

7. *Cercul cultural „Împăratul Traian“ Bogdana.* — Președinte: Petru Tulbure, Secretar: Aug. Răcășan, cu ședințele: a) Agrij, Noembrie ; b) Bodia, Decembrie a. c. ; c) Buciumi, Ianuarie ; d) Bogdana, Februarie ; e) Sângeorziul de Meseș, Martie ; f) Răstolț, Aprilie ; g) Răstolțul-Desert, Maiu ; h) Agrij, Iunie 1933.

8. *Cercul cultural „Spiru Haret“ Treznea.* — Președinte: Lazar Cosma, Secretar: Aurelia Cosma, cu ședințele: a) Păușa, Noembrie ; b) Bozna, Decembrie a. c. ; c) Unguraș, Ianuarie ; d) Vașcapău, Februarie ; e) Chichișa, Martie ; f) Ciurmărna, Aprilie ; g) Stâna, Maiu ; h) Treznea, Iunie, 1933.

II. Cercul cultural regional Șimleul-Silvaniei

(cu 19 cercuri mici)

Ședințele se vor ține în a doua Duminică a lunii

1. *Cercul cultural „Gheorghe Lazar“ Șimleul-Silvaniei.* — Președinte: Ioan Toth, Secretar: Dumitru Pop, cu ședințele: a) Șimleul-Silvaniei, Noembrie ; b) Pereceiu, Decembrie a. c. ; c) Siciu, Ianuarie ; d) Bădăcin Februarie ; e) Ceheiu, Martie ; f) Criștelec, Aprilie ; g) Uileacul-Șimleului, Maiu ; h) Mălădia, Iunie 1933.

2. *Cercul cultural „Andrei Mureșanu“ Halmășd.* — Președinte: I. Gâlgău, Secretar: Maria Gâlgău, cu ședințele: a) Aleiuș, Noembrie ; b) Drighiu, Decembrie a. c. ; c) Cerișa, Ianuarie ; d) Halmășd, Februarie ; e) Plopiș, Martie ; f) Cosniciul de sus, Aprilie ; g) Cosniciul de jos, Maiu ; h) Halmășd, Iunie 1933.

3. *Cercul cultural „Gh. Coșbuc“ Nușfalău.* — Președinte: Ion Rogneanu, Secretar: Zoltan Szabo, cu ședințele: a) Bilghez, Noembrie ; b) Boghiș, Decembrie a. c. ; c) Bozieș, Ianuarie ; d) Ip, Februarie ; e) Nușfalău, Martie ; f) Zăuan, Aprilie ; g) Bilghez, Maiu ; h) Boghiș, Iunie 1933.

4. *Cercul cultural „N. Bălcescu“ Porț.* — Președinte: Ioan Zdritea, Secretar: Gh. Perneșiu, cu ședințele: a) Camăr, Noembrie ; b) Leșmir, Decembrie a. c. ; c) Marca, Ianuarie ; d) Porț, Februarie ; e) Șumal, Martie ; f) Camăr, Aprilie ; g) Marca, Maiu ; h) Șumal, Iunie 1933.

5. *Cercul cultural „M. Eminescu“ Lompirt.* — Președinte: Iosif Moldovan, Secretar: D. Vlășie, cu ședințele: a) Doh, Noembrie ; b) Giurtelecul-Șimleului, Decembrie a. c. ; c) Măieriște, Ianuarie ; d) Lompirt, Februarie ; e) Ilișua, Martie ; f) Bobota, Aprilie ; g) Zalnoc, Maiu ; h) Dumușlău, Iunie 1933.

6. *Cercul cultural „Vasile Alexandri“ Crasna.* — Președinte: Victor Cordiș ; Secretar: Nicolae Mărcuș, cu ședințele: a) Re-

cea, Noembrie; b) Vârșolț, Decembrie a. c.; c) Cățălușu, Ianuarie; d) Cățălul, Februarie; e) Rati, Martie; f) Huseni, Aprilie; g) Crasnă, Maiu; h) Recea, Iunie 1933.

7. *Cercul cultural „Ioan A. Cuza” Horoat-Petenia.* — Președinte: Nicolae Căprariu; Secretar: Aug. Pop, cu ședințele: a) Pria, Noembrie; b) Boian-Plesca, Decembrie a. c.; c) Cizer, Ianuarie; d) Stârciu, Februarie; e) Horoat-Petenia, Martie; f) Hurez-Ponița, Aprilie; g) Șeredeu, Maiu; h) Peceiu Iunie 1933.

8. *Cercul cultural „Andrei Mureșanu” Sârbi.* — Președinte: Răduțiu-Sârbi, Secretar: Leontina Bran, cu ședințele: a) Ban Noembrie; b) Sârbi, Decembrie a. c.; c) Marin, Ianuarie; d) Mal, Februarie; e) Bănișor, Martie; f) Sâg, Aprilie; g) Tusa, Maiu; h) Sârbi, Iunie 1933.

9. *Cercul cultural „Ioun Creangă” Vălcăul de jos.* — Președinte: Gordan Teodor; Secretar: Ioan Petrișor, cu ședințele: a) Subcetate, Noembrie; b) Iaz, Decembrie, a. c.; c) Lazuri, Ianuarie; d) Fizeș, Februarie; e) Preuteasa, Martie; f) Vălcăul de sus, Aprilie; g) Vălcăul de jos, Maiu; h) Subcetate, Iunie 1933.

III. Cercul cultural regional Jibou Cluj

(cu 12 cercuri mici)

Ședințele se vor tine în a treia Duminică a lunii.

1. *Cercul cultural „Nicolae Bălcescu” Jibou.* — Președinte: Dumitru Ilea; Secretar: Nicolae Oșian, cu ședințele: a) Prodănești, Noembrie; b) Firminiș, Decembrie a. c.; c) Jibou, Ianuarie; d) Cuceu, Februarie; e) Turbuța, Martie; f) Ciglean, Aprilie; g) Poptelec, Maiu; h) Jibou, Iunie 1933.

2. *Cercul cultural „Gelu” Chechiș.* — Președinte: Emil Sârbu Secretar: E. Szentpéteri, cu ședințele: a) Gâlgău, Noembrie b) Chechiș, Decembrie a. c.; c) Var, Ianuarie; d) Borza, Februarie; e) Lupoia, Martie; f) Tihău, Aprilie; g) Gâlgău, Maiu h) Chechiș, Iunie 1933.

3. *Cercul cultural „Avram Iancu” Surduc.* — Președinte: T. Ponorariu; Secretar: Maria Codreanu, cu ședințele: a) Brâglez, Noembrie; b) Solona, Decembrie a. c.; c) Muncel, Ianuarie; d) Cristolțel, Februarie; e) Cristolț, Martie; f) Ciocmani, Aprilie; g) Băbeni, Maiu; h) Surduc, Iunie 1933.

4. *Cercul cultural „Aug. Bunea” Someș Odorheiu.* — Președinte: V. Precup; Secretar: Tiberiu Pop, cu ședințele: a) Domnin, Noembrie; b) Someș Odorheiu, Decembrie a. c.; c) Bârsa, Ianuarie; d) Inău, Februarie; e) Aluniș, Martie; f) Șoimuș, Aprilie; g) Domnin, Maiu; h) Someș Odorheiu Iunie 1933.

5. *Cercul cultural „Vasile Hosu” Năpradea.* — Președinte: Paul Dimitriu; Secretar: A. Dimitriu, cu ședințele: a) Rona,

Noembrie; b) Traniș, Decembrie a. c.; c) Năpradea, Ianuarie
d) Husia, Februarie; e) Someș Guruslău, Martie; f) Vădurele,
Aprilie; g) Cheud, Maiu; h) Năpradea Iunie 1933.

6. *Cercul cultural „Gh. Șimonca“ Ariniș* — Președinte:
Gheorghe Șimon; Secretar: Ecaterina Pop, cu ședințele: a) Asua-
jul de jos, Noembrie; b) Urminiș, Decembrie a. c.; c) Asua-
jul de sus, Ianuarie; d) Bârsăul de sus, Februarie; e) Ariniș,
Martie; f) Asuajul de jos, Aprilie; g) Urminiș, Maiu; h) Asua-
jul de sus Iunie 1933.

7. *Cercul cultural „Ioan Ciulea“ Stremț* — Președinte: Ilie
Marinca; Secretar: Martin Popescu, cu ședințele: a) Băița,
Noembrie; b) Stremț, Decembrie a. c.; c) Săliște, Ianuarie;
d) Odești, Februarie; e) Tămășești, Martie; f) Băița, Aprilie;
g) Stremț, Maiu; h) Săliște, Iunie 1933.

8. *Cercul cultural „Ioan Chira“ Băsești*. -- Președinte: N.
Oșian; Secretar: V. Robu, cu ședințele: a) Băsești, Noem-
brie; b) Oarța de jos, Decembrie a. c.; c) Orțița, Ianuarie;
d) Oarța de sus, Februarie; e) Motiș, Martie; f) Băsești,
Aprilie, g) Orțița, Maiu; h) Motiș, Iunie 1933.

9. *Cercul cultural „Gheorghe Pop de Băsești“ Cehul-Silvaniei*.
Președinte: Paul Miclea; Secretar: V. Fălăuș, cu ședințele:
a) Benesat, Noembrie; b) Horoat, Decembrie a. c.; c) Biușa,
Ianuarie; d) Ulciug, Februarie; e) Nadișul, Martie; f) Cehul
Silvaniei, Aprilie; g) Benesat, Maiu; h) Horoat, Iunie 1933.

10. *Cercul cultural „Avram Fogaș“ Sălățig*. — Președinte:
T. Jugariu; Secretar: P. Buzescu, cu ședințele: a) Leleiu,
Noembrie; b) Sălățig, Decembrie a. c.; c) Mineu, Ianuarie;
d) Bulgari, Februarie; e) Noțig, Martie; f) Giurtelecul-Hodo-
dului, Aprilie; g) Leleiu, Maiu; h) Sălățig, Iunie 1933.

11. *Cercul cultural „Iuliu Bran“ Sălsig*. — Președinte: Va-
sile Ștefuțiu; Secretar: Ștefan Dulfu, cu ședințele: a) Sălsig,
Noembrie; b) Tohat, Decembrie a. c.; c) Gărdani, Ianuarie;
d) Bârsăul de jos, Februarie; e) Mânău, Martie; f) Sălsig,
Aprilie; g) Tohat, Maiu; h) Gărdani, Iunie 1933.

12. *Cercul cultural „Petru Dulfu“ Ulmeni*. — Președinte:
A. Gavrîș; Secretar: St. Setel, cu ședințele: a) Uileac,
Noembrie; b) Ulmeni, Decembrie a. e.; c) Vicea, Ianuarie;
d) Arduzel, Februarie; e) Chelița, Martie; f) Țicău, Aprilie;
g) Uileac, Maiu; h) Ulmeni, Iunie 1933.

IV. *Cercul cultural regional Tășnad*

(cu 8 cercuri mici)

Ședințele se vor ține în a patra Duminică a lunii.

1. *Cercul cultural „Dr. Ioan Nichita“ Tășnad*. — Președinte:
Gh. Nichita; Secretar: Gh. Balaj, cu ședințele: a) Blaja, Noem-
vrie; b) Tășnad, Decembrie a. c.; c) Cean, Ianuarie; d) Ce-

hălușiu, Februarie; e) Moarabanfi, Martie; f) Cehal, Aprilie; g) Orbou, Maiu; h) Tășnad, Iunie 1933.

2. *Cercul cultural „I. Agârbiceanu“ Santău.* — Președinte: Petru Marchiș; Secretar: G. Moigrădan, cu ședințele: a) Santău, Noembrie; b) Săuca, Decembrie, a. c.; c) Sudurău, Ianuarie; d) Hotoan, Februarie; e) Silvaș, Martie; f) Boian, Aprilie; g) Santău, Maiu; h) Săuca, Iunie 1933.

3. *Cercul cultural „Grigoriu Maior“ Sărăuad.* — Președinte: Vasile Ardelean; Secretar: Vasile Marcu, cu ședințele: a) Sărăuad, Noembrie; b) Păgaia, Decembrie a. c.; c) Reghea, Ianuarie; d) Săcășeni, Februarie; e) Cig, Martie; f) Chejea, Aprilie; g) Sărăuad, Maiu; h) Păgaia, Iunie 1933.

4. *Cercul cultural „Dr. Ioan Rațiu“ Căuș.* — Președinte: Ioan Heletea; Secretar: Terezia Ghițiu, cu ședințele: a) Căuș, Noembrie; b) Sâncraiu, Decembrie a. c.; c) Mecențiu, Ianuarie; d) Ghirolț, Februarie; e) Tășnadul nou, Martie; f) Colonia Rădulești, Aprilie; g) Căuș, Maiu; h) Sâncraiu, Iunie 1933.

5. *Cercul cultural „Mihail Eminescu“ Chereușa.* — Președinte: Nicolae Corâciu; Secretar: Farcu Leontin, cu ședințele: a) Sărvăzel, Noembrie; b) Pir, Decembrie a. c.; c) Pășal, Ianuarie; d) Pășălușa, Februarie; e) Pirul nou, Martie; f) Chereușa, Aprilie; g) Becheni, Maiu, h) Sărvăzel, Iunie 1933.

6. *Cercul cultural „Andrei Cosma“ Supurul de jos.* — Președinte: Patriciu Pop; Secretar: Coriolan Ilieș, cu ședințele: a) Dârșida, Noembrie; b) Supurul de jos, Decembrie a. c.; c) Corund, Ianuarie; d) Hurez, Februarie; e) Supurul de sus, Martie; f) Giorocuta, Aprilie; g) Racova, Maiu; h) Supurul de jos, Iunie 1933.

7. *Cercul cultural „Eroii din Hodod“ Hodod.* — Președinte: Simion Gudea; Secretar: Petru Grofu, cu ședințele: a) Babșa, Noembrie; b) Hodod, Decembrie a. c.; c) Corni, Ianuarie; d) Bicaz, Februarie; e) Ciuta, Martie; f) Nadiș-Hodod., Aprilie; g) Babșa, Maiu; h) Hodod, Iunie 1933.

8. *Cercul cultural „Mihail Pavel“ Unimăt.* — Președinte: Andrei Sabău; Secretar: Angela Cucuta, cu ședințele: a) Unimăt, Noembrie; b) Acăș, Decembrie a. c.; c) Țeghea, Ianuarie; d) Mihăeni, Februarie; e) Unimăt, Martie; f) Acăș, Aprilie; g) Țeghea, Maiu; h) Mihăeni, Iunie 1933.

V. Cercul cultural regional Carei

(cu 6 cercuri mici)

Ședințele se vor ține în a V-a resp. a IV-a Duminică a lunii.

1. *Cercul cultural „Alexandru Vlahuță“ Carei.* — Președinte: Grigore Rusu; Secretar: Ioan Cleja, cu ședințele: a) Urmașii lui Dr. Vasile Lucaciu, Noembrie; b) Carei, Decembrie a. c.;

c) Urmașii lui Iancu, Ianuarie; d) Clara, Februarie; e) Căpleni, Martie; f) Tiream, Aprilie; g) Urziceni-Pădure, Maiu; h) Urziceni, Iunie 1933.

2. *Cercul cultural „Vasile Lucaciu“ Sânmiclăuș.* — Președinte: Al. Sabău; Secretar: Elisabeta Sabău, cu ședințele: a) Moftinul Mic, Noembrie; b) Ghilvaciu, Decembrie a. c.; c) Ferma Doba, Ianuarie; d) Istrău, Februarie; e) Moftinul Mare, Martie; f) Ghenciu, Aprilie; g) Sânmiclăuș, Maiu; h) Domănești, Iunie 1933.

3. *Cercul cultural „Tudor Vladimirescu“ Sanislău.* — Președinte: Ștefan Șestac; Secretar: Elena Filip, cu ședințele: a) Ciumești, Noembrie; b) Sanislău, Decembrie a. c.; c) Curtușeni, Ianuarie; d) Resighea, Februarie; e) Scărișoara Nouă, Martie; f) Marna, Aprilie; g) Coroiu, Maiu; h) Foeni, Iunie 1933.

4. *Cercul cultural „Gheorghe Barițiu“ Pișcolt.* — Președinte: N. Chirvai; Secretar: Ana Pop, cu ședințele: a) Andrid, Noembrie; b) Dindești mici, Decembrie a. c.; c) Irina, Ianuarie; d) Dindeștii mari, Februarie; e) Portița, Martie; f) Vezendiu, Aprilie; g) Pișcolt, Maiu; h) Andrid, Iunie 1933.

5. *Cercul cultural „Ioan Vancea“ Vășad.* — Președinte: Ambrăziu Sabo; Secretar: Eleonora Chișu, cu ședințele: a) Sălacea, Noembrie; b) Galoș Petreu, Decembrie a. c.; c) Oțomani, Ianuarie; d) Adoni, Februarie; e) Tarcea, Martie; f) Vășad, Aprilie; g) Sălacea, Maiu; h) Galoș Petreu, Iunie 1933.

6. *Cercul cultural „Timoteiu Cipariu“ Valea lui Mihaiu.* — Președinte: I. Covaciu; Secretar: Burducea Ion, cu ședințele: a) Cheșereu, Noembrie; b) Cheniz, Decembrie a. c.; c) Șilindru, Ianuarie; d) Șimian, Februarie; e) Valea lui Mihaiu, Martie; f) Cheșereu, Aprilie; g) Cheniz, Maiu; h) Șilindru, Iunie 1933.

B. Programul ședințelor Cercurilor culturale mici.

I. *Cercurile culturale aparținătoare cercurilor culturale regionale: Zălau, Șimleu și Jibou.*

a) Ședințele intime:

Luna Noembrie a. c. 1. Lecție practică: Obiectul, Compunerea cl. IV; Subiectul, Reproducerea în scris a unei narațiuni povestită de învățător. 2. Critica lecției. 3. Recenzie: Individualizarea învățământului de Iosif I. Gabrea.

Luna Decembrie a. c. 1. Lecție practică: Obiectul, Desemnul cl. II. Subiectul, »Steagul tricolor« 2. Critica lecției. 3. Recenzie: Metode pentru studiul individualității de I. C. Petrescu.

Luna Ianuarie 1933. 1. Lecție practică: Obiectul, Matematica cl. IV. Subiectul, Regula de trei simplă. 2. Critica lec-

fiei. 3. Recenzie : Pedagogia generală de G. G. Antonescu.

Luna Februarie 1933. 1. Lecție practică : Obiectul, Cântul cl. III—IV. Subiectul, Imnul Regal, 2 voci. 2. Critica lecției. 3. Recenzie : Școala Muncii, de S. Mehedinți.

Luna Martie 1933. 1. Lecție practică : Obiectul, Gramatica cl. II. Subiectul, Noțiunea de predicat. 2. Critica lecției. 3. Recenzie : Din problemele localismului educativ, de Stanciu Stoian.

Luna Aprilie 1933. 1. Lecție practică : Obiectul, Lucru Manual cl. I. Subiectul, Modelaj din lut »Oul« 2. Critica lecției. 3. Recenzie : Religia pentru copii, de I. Nisipeanu.

Luna Maiu 1933. 1. Lecție practică : Obiectul, Geografia cl. III. Subiectul, Sinteza României, Relieful și apele. 2. Critica lecției. 3. Recenzie : Selecția copiilor dotați, de F. Ștefănescu Goangă.

Luna Iunie 1933. Lecție practică : Obiectul, Intuiția cl. I. Subiectul, Impărțirea timpului : ziua, săptămâna, luna, anul. 2. Critica lecției. 3. Recenzie : Conducerea de sine a clasei, de Radu Petre.

b) Ședințele publice :

(Programe scurte cu elevii, constând din, monoloage, dialoge, poezii, coruri pe 2 și 3 voci și dansuri naționale. Tot din acest program va face parte și expunerea tuturor obiectelor ce se lucrează de către, elevi la obiectul »Lucru Manual,« într'o sală de clasă care se va vizita de către părinții elevilor, la sfârșitul ședinței).

1. *Noembrie a. c.* Conferința : Insemnăturile de toamnă și combaterea ruginii grâului.

2. *Decembrie a. c.* Conferința : Obiceiurile de Crăciun.

3. *Ianuarie 1933.* Conferința : Cultivarea sentimentului național.

4. *Februarie 1933.* Conferința ; Indelețnicirile de iarnă pot spori veniturile săteanului.

5. *Martie 1933.* Conferința : Binefacerile cooperativelor.

6. *Aprilie 1933.* Conferința : Viitorul satelor depe lângă munți și dealuri.

7. *Maiu 1933.* Conferința : Disciplina și respectul față de autorități.

8. *Iunie 1933.* Conferința : Apicultura — Pomicultura.

II. *Cercurile culturale aparținătoare cercurilor culturale regionale : Tășnad și Carei.*

a) Ședințele intime :

Luna Noembrie a. c. 1. Lecție practică : Obiectul, Compunerea cl. IV. Subiectul, Reproducerea în scris a unei narațiuni

povestită de învățător. 2. Critica lecției. 3. Recenzie: Individualizarea învățământului, de Iosif I. Gabrea.

Luna Decembrie a. c. 1. Lecție practică: Obiectul, Desemnul cl. III. Subiectul, »Plicul deschis« 2. Critica lecției. 3. Recenzie: Școala activă, de I. C. Petrescu.

Luna Ianuarie 1933. 1. Lecție practică: Obiectul, Citirea cl. II. Subiectul, Predarea unei lecțiuni cu conținut narativ. 2. Critica lecției. 3. Recenzie: Educație și cultură, de G. G. Antonescu.

Luna Februarie 1933. 1. Lecție practică: Obiectul, Educație Fizică cl. I—IV. Subiectul, Mișcări simple de îndreptarea coloanei vertebrale și respirație. 2. Critica lecției. 3. Recenzie: Vocația, de C. Rădulescu Motru.

Luna Martie 1933. 1. Lecție practică: Obiectul, Memorizarea cl. III. Subiectul, Tratatul unei poezii. 2. Critica lecției. 3. Recenzie: Regionalismul educativ, de I. C. Petrescu.

Luna Aprilie 1933. 1. Lecție practică: Obiectul, Lucru Manual cl. V. Subiectul, Modelaj din lut »Cofa«. 2. Critica lecției. 3. Recenzie: Cursurile dela Brașov.

Luna Maiu 1933. 1. Lecție practică: Obiectul, Istorie cl. IV. Subiectul, Revoluția Românilor din Transilvaniei 1848 — Avram Jancu. 2. Critica lecției. 3. Recenzie: Educație și sociologie, de Emil Durkheim, trad. în românește.

Luna Iunie 1933. 1. Lecție practică: Obiectul, Șt. Naturale cl. III. Subiectul, Principalele lucrări agricole: aratul, săpatul, prășitul. 2. Critica lecției. 3. Recenzie: Psihologie a două tipuri de copii, de Iosif I. Gabrea.

b) Ședințele publice.

(Programe scurte cu elevii, constând din, monoloage, dialoge, poezii, coruri pe 2 și 3 voci și dansuri naționale. Tot din acest program va face parte și expunerea tuturor obiectelor ce se lucrează de către elevi la obiectul »Lucru Manual,« într'o sală de clasă care se va vizita de către părinții elevilor, la sfârșitul ședinței).

1. *Noembrie a. c.* Conferința: Insemnăturile de toamnă și combaterea ruginii grâului

2. *Decembrie a. a.* Conferința: Obiceiurile de Crăciun.

3. *Januarie 1933.* Conferința: Higiena săteanului (locuință îmbrăcăminte, curățenie, etc.).

4. *Februarie 1933.* Conferința: Portul național (obiceiuri și datini strămoșești).

5. *Martie 1933.* Conferința: Viitorul satelor dela câmpie și depe lângă ape.

6. *Aprilie 1933.* Conferința: Cauzele scăderii prețurilor la produsele agricole.

7. *Maiu 1933.* Conferința: Datoriile cetățeanului către comună și țară.

8. *Iunie 1933.* Conferința: Pricinile crizei economice din lumea întreagă și lupta ce se dă pentru ușurarea acestei crize.

No. 1811—1932. — Zălau, la 28 Nov. 1932. — **Situația uneltelor dela atelierelor școlare.** — Comunicăm ordinul Serviciului Local de Învățământ Cluj No, 21224—1932 și invităm direcțiunile școalelor cu ateliere, să ne înainteze copiile inventarelor de unelte, în termen de 8 zile. — „In ziua de 2 Iulie a. c. Domnul Inspector General N. Saxu s'a prezentat la Serviciul nostru pentru a cerceta situația uneltelor ce se găsesc la diferite școli date de Casa școalelor pentru atelierelor școlare. Cu acest prilej am hotărât: să cereți școalelor primare cari au avut atelier școlare să trimită la S. Revizoratul copii după inventarele ce se păstrează în arhiva școalei, arătând de unde au fost primite unellele, din ce fonduri au fost cumpărate și dacă se întrebuițează. Instrumentele trimise de Casa Școalelor, cari nu se utilizează, pot fi repartizate la alte școli unde vor putea fi folosite. S-revizoratele școlare vor arăta această mutare Casei Școalelor. Veți întocmi un dosar aparte pentru atelierelor școlare, în care veți păstra atât copiile depe inventare cât și corespondența privitoare la distribuirea uneltelor și tablourile referitoare la atelierelor în funcțiune. L. S. p. Inspector școlar ss Constantin Iencica. Șeful secției ss Eugen Albu”.

No. 5322—1932. — **Șezătorile culturale cu colaborarea preoților.** — Onor. Minister cu ordinul No. 159572—1932, având în vedere dispozițiile ordinului No. 139208—1932, cu privire la șezătorile culturale ce trebuie să se țină cu elevii și ținând seamă de intervențiunea Sfintei Episcopii ortodoxe română din Cluj, că aceste șezători sunt bune prilejuri de a face și educație morală religioasă, a aprobat ca preoții cari sunt îndatorați să facă instrucția în școală, conform art. 61 din lege, modificat, să li se dea și lor rol la aceste șezători. S'ar împărți prin aceasta și munca învățătorilor și s'ar putea da și din partea preoților o bună contribuție religioasă la aceste șezători. Domnii Directori școlari vor lua contact cu preoții ambelor biserici naționale, solicitându-le tot concursul. *Educația morală religioasă, astăzi mai mult ca oricând, își are un rol primordial în opera de culturalizare a maselor. Activitatea fiecărui învățător va fi verificată prin prisma activității sale religioase.*

No. 5631—1932. — **Controlul frecvenței școlare.** — Pentru a avea o situație cât mai clară a evoluției frecvenței școlare, fiecare învățător va introduce zilnic în condica de prezență (într'o rubrică separată) numărul elevilor prezenți în clasele ce le conduce.

No. 5069—1932. — **Înaintarea procesului verbal de închiderea școlii pentru boală.** — Se pune în vedere tuturor directorilor școlari că deodată cu înaintarea rapoartelor de închiderea școlii, pentru boli contagioase să înainteze în copie și procesul verbal de inspecție sanitară cu privire la închiderea.

Nr. 4309—1932. — **Angajarea învățătorilor suplینitori la școlile particulare.** — Onor. Minister prin ordinul No. 128914—1932, a luat următoarele dispozițiuni în legătură cu autorizarea de funcționare a învățătorilor dela școlile primare particulare: — Învățătorii școlilor particulare cu studii secundare (ginnazii, liceu) cari au avut autorizațiuni provizorii de funcționare, date an cu an, pot fi tolerați să funcționeze și în anul școlar 1932—23, însă numai în școlile particulare fără drept de publicitate și în condițiunile următoare: — 1. Numărul acestora nu va trece de 1/3 din numărul posturilor școlii respective, restul fiind destinat învățătorilor calificați. — 2. să fie funcționat cel puțin 5 ani în învățământ cu autorizarea în regulă, dovedind aceasta cu adevărate eliberate de către subvizoarele școlare respective. — 3. Să facă dovadă cu copii după procesele verbale de inspecțiune și în lipsa acestora cu certificate eliberate de către Direcțiunile școlilor unde au funcționat, că au fost conștiincioși și pricepuți în serviciu. Bineînțeles ei trebuie să îndeplinească și celelalte condițiuni prevăzute de art. 16 din Legea Învățământului Particular. — II. În privința funcționării învățătorilor dela școlile Statului la școlile particulare, se vor aplica următoarele restricțiuni: — 1. Numărul acestora nu va putea trece de cel mult 1/3 din numărul total al posturilor școlii particulare respective, restul fiind rezervat învățătorilor particulari autorizați definitiv și normaliștilor fără posturi. Se va da toată atențiunea acestor normaliști și se va căuta cu deosebit tact, să se obțină angajarea lor, în măsura locurilor libere. — 2. Vor putea fi autorizați să predea în școli particulare numai acei învățători sau învățătoare de stat care au greutăți familiare și au dovedit că sunt învățători buni. 3. Directorii sau directoarele de școli primare de stat precum și soțiile lor învățătoare sau învățători, nu vor putea funcționa la școlile particulare. — 4. Cei angajați în condițiunile de mai sus vor putea preda la școala particulară cel mult 3 ore pe zi. 5. Nimeni nu va putea fi angajat la o școală particulară fără autorizarea Ministerului. Cererile de autorizare se vor înainte prin Subvizoarele școlare respective cari vor referi dacă sa satisfac condițiunile arătate la punctele 2 și 3 de mai sus. Inspector Șef, ss. V. Seni. Șeful Secției, ss. At. Popa.

No. 5619—1932. — **Serbarea zilei de 1 Decembrie 1932.** — În conformitate cu ord. No. 42.283—1932, al Onor. Inspectorat școlar Cluj, și urmare la ordinul nost telefonic No. 5619—1932,

prin care am făcut cunoscut tuturor școalelor din județ, felul cum trebuie să sărbătorească ziua memorabilă a Unirii Ardealului cu patria mamă, invităm toate școalele să ne înainteze în termen de 5 zile, raport despre programul, No. participanților și reușita serbării

No. 5676—1932. — Zălau, la 2 Dec. 1932. — **Situația învățătorilor confesionali.** — Circulară către direcțiunile tuturor școalelor primare confesionale din județ. — Invităm direcțiunile tuturor școalelor primare confesionale, să ne înainteze de urgență în termen de 5 zile dela primire câte un tablou care să cuprindă următoarele date: 1. No. curent, 2. Localitatea (comuna), 3. Caracterul școlii, 4. Data înființării, 5. Dacă a cerut autorizație de funcționare și în ce an? 6. Dacă cerea a fost soluționată și în ce fel? 7. Dacă n'a cerut autorizație de funcționare, 8. Câte posturi are școala? 9. Numele învățătorului, 10. Confesiunea învățătorului, 11. Data depunerii jurământului, 12. De când funcționează în învățământ? 13. Titlul ce-l are, 14. Autorizația de funcționare (No. și data), 15. Școala normală unde a făcut examen de capacitate și data diplomei, 16. Examenul de limba română (locul și data), 17. Examenul de definitivat. — Învățătorii cari nu au autorizație de funcționare, vor înainta cerere, însoțită de toate actele prevăzute de art. 16 din legea învățământului particular și instrucțiunile publicate în Buletinul Revizoratului școlar No. 1—1931.

No. 5647—1932. — Zălau, la 2 Dec. 1932. — **Depunerea Jurământului de către Învățători numiți pe 1 Oct. a. c.** În conf. cu ord. Onor. Inspectoratul școlar Cluj, No. 36.592—1932, invităm pe toți învățătorii și învățătoarele numiți de Onor. Minister prin decizia No. 150.494—1932 ca înv. cu titlu provizoriu pe data de IX a. c. să se prezinte la Revizorat, băieții în ziua de 9 XII și fetele în 12 XII a. c. orele 9 a. m. pentru depunerea jurământului oficial. Odată cu aceasta, pentru complectarea statelor personale trebuie să prezinte următoarele acte: 1. Extras de naștere. 2. Diploma de capacitate. 3. Act de lăsarare la vatră. Despre neexecutarea prezentului ordin, cei interesați vor rămâne personal răspunzători.

Examenul de Definitivat

Se aduce la cunoștința celor interesați că examenul de definitivat este fixat pentru ziua de 7 Decembrie a. c.

Norme și instrucțiuni în vederea a acestui examen am publicat în revista „Școala Noastră” No. 9 pag. 377—378.

În consecință, candidații, pe lângă textele de pregătire de funcționare, sunt obligați să prezinte Comisiei examinătoare în ziua începerii examenului, următoarele acte:

1. Diploma de învățător.
 2. Certificat de naștere.
 3. Ordinele de numire ca a) suplinitor; b) în mod provizoriu; și c. cu titlu provizoriu.
 4. Procesele-verbale de inspecții în copie de pe tot timpul funcționării:
 5. Declarație scrisă personal prin care să se constate că: nu mai are alte inspecții de cât cele pentru care prezintă procesul verbal.
 6. Act de satisfacerea serv. militar.
- În caz de amânarea examenului, vom anunța la timp.

Revizor școlar:
D. Mărgineanu.

Comitetul școlar județean al jud. Sălaj.

No. 1435—1932.

CONVOACARE

În conformitate cu dispozițiunile art. 78 din Regulamentul pentru aplicarea Decretului lege privind organizarea comitetelor școlare, se convoacă

Adunarea generală

a comitetului școlar județean, ce se va ține la 18 Decembrie 1932 ora 3 p. m. în sala Prefecturii județene, cu următoarea

Ordine de zi:

1. Deschiderea adunării.
2. Dare de seamă asupra învățământului din județ, despre activitatea și gestiunea comitetului și activitatea comitetelor rurale.
3. Gestiunea comitetului pe exercițiul 1931.
4. Fixarea contribuției pentru comitetul școlar județean.
5. Votarea ajutoarelor pentru comitetele școlare rurale.
6. Votarea bugetului de venituri și cheltuieli pe 1933.
7. Situația construcțiilor școlare din județ.
8. Măsuri pentru încasarea împrumuturilor acordate de Comitetul școlar județean.
9. Întreținerea materială a localurilor de școală și modalitatea procurării mijloacelor spre acest scop.

10. Instrucțiuni la gest. comitetelor și întocmirea bugetelor.
11. Alegerea a 2 membri în comitet în locul celor mai vechi.
12. Eventuale propuneri și diverse chestiuni,
13. Inchiderea adunării.

Data fiind importanța chestiunilor puse la ordinea de zi și soluțiile ce trebuie luate pentru apărarea școlii primare, sunt rugate toate comitetele să-și trimită delegații pe domniile secretari ai comitetelor.

Zălau, la 2 Decembrie 1932.

No. 1393—1932. — Zălau, la 30 Nov. 1932. — **Circulară către comitetele tuturor școlilor primare de stat din județ.** Domnule președinte, Vă trimitem în copie ordinul No. 52718—1932 al onor. Casa Școlilor, cu invitarea să cercetați de urgență, urmând ca acolo unde va fi cazul să ne raportați în timp de 48 ore. — „Comitetului școlar județean Sălaj, Unele comune din județe, având datoriile la diverși furnizori comunali și aceștia pe baza sentinței judecătorești pun sechestre prin percepții, pe toate încasările comunelor debitoare. Sechestrele astfel aplicate ating și cota de 14% cuvenită comitetelor școlare respective, fără ca ele să fi avut vreodată datorie față de furnizori. Având în vedere că legea dispune în mod categoric că 14% din veniturile comunelor aparțin comitetelor școlare. Că în consecință această cotă din veniturile comunale, cu afecțiune specială, nu aparține comunei, ci comitetelor școlare, persoanei juridice distincte de comună, urmează ca diverșii creditori ai comunelor prin sechestrele ce le aplică pentru creanțele lor asupra veniturilor comunale, nu pot atinge și cotele de 14% efectuate comitetelor școlare. În acest scop văzând avizul Contenciosului Ministerului, avem onoarea a vă ruga să comunicați comitetelor școlare că în asemenea cazuri trebuie să faceți contestații la aceste sechestre. Administrator, (ss) Indescifrabil. Director, (ss) Indescifrabil.”

No. 1394—1932. — Zălau, la 30 Noiembrie 1932. — **Întocmirea bugetelor pe anul 1933 și a conturilor de gestiune pe anul 1932.** În conformitate cu ord. No. 38.872—1932, al Onor. Casa Școlilor, invităm Comitetele școlare să alcătuiască bugetele școlilor pe anul 1933 pe imprimata tip. ca și în anul precedent, ținând seamă de toate instrucțiunile ce s-au dat în această privință (ordinul No. 15—1932, publicat în revista „Școala Noastră” No. 1—1932 și ord. No. 100—1931 publicat în „Buletinul Revizoratului școlar” No. 1—1931). Bugețele se vor alcătui și înainta spre aprobare în cursul lunii Decembrie a. c. Comitetele școlare cari nu au imprimate pentru buget vor raporta de urgență, pentru a li-se trimite. Tot în cursul lunii Decembrie a. c. se vor alcătui și conturile de ges-

tiune pe exercițiul anului 1932, urmând ca instrucțiuni detaliate în această privință, precum și imprimatele necesare să se trimită ulterior.

Președinte :
Ioan Deleu.

Secretar — Revizor școlar :
D. Mărgineanu.

Asociația inv. din jud. Sălaj.

No. 116—1932.

CONVOCARE

În conformitate cu hotărârea Com. centr. al Asociației noastre și potrivit Circularului „Asociației Gen. a Inv. din România“ No. 256—1932, cu prilejul împlinirii a 20 de ani dela moartea lui *Spiru Haret*

Convocăm

în ședința de comemorare pe toți membrii Asociației noastre și toate autoritățile din sediul județului la *Zălau*, pentru ziua de *18 Decembrie 1932*.

Ordinea de zi:

I.

Părăstaș în ambele biserici românești din *Zălau*, la ora 9 a. m., la care membrii și autoritățile vor participa în corpore.

II.

La ora 11 a. m.

1. Deschiderea ședinței de comemorare de către Președintele Asociației, în sala teatrului orășănesc.

2. „Dascălul“ poezie, declamată de o elevă a școlii prim. de stat.

3. Discurs festiv, rostit de dl. *Gheorghe Apostol* inv. dir. în *Cehei*.

4. Tabloul viu (cu muzică și declamări) de elevii școlii primare de Stat.

5. Închiderea ședinței.

Șimleul Silvaniei, la 21 Noiembrie 1932.

Președinte,
Simion Oros.

Secretar,
N. Căprar.

II.

No. 117—1932.

CONVOCARE

În conformitate cu hotărârea Com. contr. membrii Asoc. Inv. din jud. Sălaj se *convoacă* în

Adunarea generală extraordinară

la *Zălau*, pentru ziua de *18 Decembrie 1932*, la ora 1 p. m. în școala prim. de Stat.

Ordinea de zi:

Modificarea Art. 15, 38, 44 etc. din Statute.

La caz că nu vor fi prezenți membrii în număr reglementar, ad gen. extraord. se va ținea cu aceeași ordine de zi, în ziua de *5 Ianuarie 1933*, școala prim. de Stat din *Zălau*, când se vor lua hotărâri, fără considerare la numărul celor prezenți.

Șimleul Silvaniei, la 21 Noembrie 1932.

Președinte,
Simion Oros.

Secretar,
N. Căprar.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

III.

No. 118—1932.

CONVOCARE

Comitetul central al Asociației Inv. din jud. Sălaj se convoacă în ședință ordinară pentru ziua de *17 Decembrie 1932*, ora 6 seara, școala primară de stat *Zălau* având următoarea

Ordine de zi:

1. Deschiderea ședinți.
2. Verificarea procesului verbal al ședinței anterioare și raportul prezidial.
3. Desbaterea și aprobarea textului modificărilor din statute și designarea raportorului.
4. Alte chestiuni eventuale.
5. Închiderea.

Membrii sunt rugați a se prezenta în număr complet la ședință.

Șimleul-Silvaniei, la 21 Noembrie 1932.

Președinte,
Simion Oros.

Secretar,
Nicolae Căprar.

Redactor responsabil: D. Mărgineanu.

Tipografia „LUCEAFĂRUL“ (propr.: G. Avram) Zălau, Telefon No 10.